

Årsplan for Fabel 8 Lindesnes ungdomsskole

NB! Tekstsamlingen må oppdateres fortløpende når nye tekster benyttes.

August

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>Lese for å lære, s. 10–27</p> <p>Kartlegging, Nasjonale prøver Carlsten</p> <p>Leseprosjekt 1 time pr. uke høst</p>	<p>Læringsstrategier og lesemåter:</p> <ul style="list-style-type: none"> – BIO-blikk – Tenkeskriving – Overvåking av egen lesing – Nøkkelord og nøkkelsetninger – Notater – Tankekart – Tokolonnenotat – Venndiagram – Tekstsamtale – Sammendrag – Begrepskart 		<p>Saktekster:</p> <p>“Barnedøyinga halvert på 20 år”, s. 254 (R. J. Samuelsen), <i>Jeg er Zlatan</i>, s. 275 (D. Lagercrantz og Z. Ibrahimovic)</p> <p>Fiksjonstekster:</p> <p><i>12 ting som må gjerast rett før verda går under</i>, s. 321 (B. Sortland), “Olav Tryggvasons styrke og dyktighet”, s. 343, “Byggingen av Ormen Lange”, s. 345</p>	<p>Elevnettsted:</p> <p>Kapittelquiz</p> <p>Egenvurderings-skjema</p> <p>Digitale oppgaver</p> <p>Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok:</p> <p>Lenker finnes i veiledningen til kapitlet ”Lese for å lære”. Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- bruke lesestrategier variert og fleksibelt i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
- orientere seg i store tekstmengder for å finne relevant informasjon
- lese kritisk og vurdere teksters troverdighet
- gjenkjenne ulike måter å argumentere på i tekster

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur

September

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>Lese for å lære, s. 10–27</p> <p>Kartlegging, Nasjonale prøver</p> <p>Leseprosjekt 1 time pr. uke høst</p>	<p>Læringsstrategier og lesemåter:</p> <ul style="list-style-type: none"> – BIO-blikk – Tenkeskriving – Overvåking av egen lesing – Nøkkelord og nøkkelsetninger – Notater – Tankekart – Tokolonnenotat – Venndiagram – Tekstsamtale – Sammendrag – Begrepskart 		<p>Saktekster:</p> <p>“Barnedøyinga halvert på 20 år”, s. 254 (R. J. Samuelsen), <i>Jeg er Zlatan</i>, s. 275 (D. Lagercrantz og Z. Ibrahimovic)</p> <p>Fiksjonstekster:</p> <p><i>12 ting som må gjerast rett før verda går under</i>, s. 321 (B. Sortland), “Olav Tryggvasons styrke og dyktighet”, s. 343, “Byggingen av Ormen Lange”, s. 345</p>	<p>Elevnettsted:</p> <p>Kapittelquiz Egenvurderings-skjema Digitale oppgaver Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok:</p> <p>Lenker finnes i veiledningen til kapitlet ”Lese for å lære”. Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- bruke lesestrategier variert og fleksibelt i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
- orientere seg i store tekstmengder for å finne relevant informasjon
- lese kritisk og vurdere teksters troverdighet
- gjenkjenne ulike måter å argumentere på i tekster

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur

Oktober

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>Muntlige presentasjoner, s. 28-41</p> <p>Staving, lyd og tegn, s. 44-52</p> <p>Leseprojekt 1 time pr. uke høst</p>	<p>Å bygge opp en muntlig presentasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Å velge framstillingsmåte – Stemmebruk – Kroppsspråk <p>Å være en god lytter</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vurdering av egne og andres presentasjoner <p><u>Muntlig framføring</u></p>	<p>Staving, lyd og tegn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Konsonanter – Vokaler – Diftonger – Lyder 	<p>Fiksjonstekster:</p> <p>“Caps” s. 294 (J.Fosse),</p> <p>“Yatzy” s. 325 (H. Rosenløw Eeg),</p> <p>“Kløe” s. 298 (K. Scheen)</p>	<p>Elevnettsted:</p> <p>Kapittelquiz</p> <p>Egenvurderings-skjema</p> <p>Digitale oppgaver</p> <p>Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok:</p> <p>Lenker finnes i veiledningen til kapitlene ”Muntlige presentasjoner”. Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- gjennomføre enkle foredrag, presentasjoner, tolkende opplesing, rollespill og dramatisering, tilpasset ulike mottakere
- vurdere egne og andres muntlige framføringer
- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- orientere seg i store tekstmengder for å finne relevant informasjon
- lese kritisk og vurdere teksters troverdighet
- begrunne egne tekstvalg med utgangspunkt i egne lesepreferanser og formålet med lesingen
- lese og gjengi innholdet i et utvalg tekster på svensk og dansk

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur

November

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>Fortellinger, s. 160</p> <p>Staving, lyd og tegn fortsetter, s. 52</p> <p>Leseprosjekt 1 time pr. uke haust</p>	<p>Å skrive en fortelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppbygging av fortellinger – Å være en skrivevenn – Synsvinkel – Å skrive spennende – Litterære virkemidler <p><u>Skrive fortelling</u></p>	<p>Staving, lyd og tegn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Konsonant-sammensetning – Tegnsetting 	<p>Fiksjonstekster:</p> <p>“Padden”, s. 281 (V. Hugo)</p> <p>“Den gamle skomakeren”, s. 284 (L. Tolstoj),</p> <p>“Jenta ved storgrana”, s. 287 (A. Prøysen),</p> <p>“Øyvind, Marit og bukken</p>	<p>Elevnettsted:</p> <p>Kapittelquiz</p> <p>Egenvurderings-skjema</p> <p>Digitale oppgaver</p> <p>Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok:</p> <p>Lenker finnes i veiledningen til kapitlene ”Fortellinger” og ”Staving, lyd og tegn”.</p> <p>Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- vise hvordan tekster i ulike sjangere kan bygges opp på ulike måter
- vurdere egne tekster og egen skriveutvikling ved hjelp av kunnskap om språk og tekst
- bruke tekstbehandlingsverktøy til arkivering og systematisering av eget arbeid

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur

Desember

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>Fantastiske fortellinger, s. 178-193</p> <p>Leseprosjekt 1 time pr. uke haust</p>	<p>Å skrive en fantastisk fortelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kven skriver man for? – Eventyr og fantastiske fortellinger – Ulike fantastiske verdener – Fantastiske fortellinger og myter – Norrøne myter 		<p>Fiksjonstekster: <i>Løven, heksa, og klesskapet</i>, s. 359 (C.S. Lewis), <i>Evighetens kyss</i>, s. 364 (S. Meyer), “Varsel skremmer ikke”, s. 367 og “Utflukten”, s. 369 (S. Tan), <i>Åndejegerne</i>, s. 372 (M. Hovden), <i>Volusspå</i>, s. 336, <i>Bibelen: “I begynnelsen”</i>, s. 336 “Da bokfinken fikk farger”, s. 338, “Eros og Psyke”, s. 339</p>	<p>Elevnettsted: Kapittelquiz Egenvurderings-skjema Digitale oppgaver Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok: Lenker finnes i veiledningen til kapitlene ”Fantastiske fortellinger” Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- vise hvordan tekster i ulike sjangere kan bygges opp på ulike måter
- vurdere egne tekster og egen skriveutvikling ved hjelp av kunnskap om språk og tekst
- bruke tekstbehandlingsverktøy til arkivering og systematisering av eget arbeid

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur

Januar

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>Leserinnlegg og nettdebatt, s. 112–127</p>	<p>Å skrive et leserinnlegg:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Å skrive meningen sin – Å delta i samfunnsdebatten – Formål med skrivingen – Systematisering av momenter – Å overbevise andre – Saklighet – Ulike argumenttyper – Nettdebatt – Vær varsom <p><u>Skrive leserinnlegg</u></p>	<p>Bøying på bokmål og nynorsk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ordklasser 	<p>Saktekster:</p> <p>“Elever må bli bedre i språk”, s. 270 (F. Abdellaoui), “Vi må snakke om depresjon”, s. 271 (L. Vetland), “Flukten fra kjedsomheten”, s. 273 (B. Austnes), Lever. Utøya 22.7., s. 278 (E. Martinovic)</p>	<p>Elevnettsted:</p> <p>Kapittelquiz Egenvurderings-skjema Digitale oppgaver Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok:</p> <p>Lenker finnes i veiledningen til kapitlet ”Leserinnlegg og nettdebatt” og “Bøying på bokmål og nynorsk”. Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon
- lede og referere møter og diskusjoner

Skriftlig kommunikasjon

- gjenkjenne ulike måter å argumentere på i tekster
- lese og skrive tekster i ulike sjangere, både skjønnlitterære og sakspregede
- gjenkjenne ulike måter å argumentere på i tekster
- uttrykke seg presist og med et variert og nyansert ordforråd

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtids tekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur

Februar

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
Fagartikkel, s. 92–111 Staving, lyd og tegn, s. 44–52	Å skrive en fagartikkel: – Systematisering av stoffet – Disposisjon – Sjangertrekk – Saklig språkbruk – Ulike kilder og hvordan man oppgir disse <u>Skrive fagartikkel</u>	Bøying på bokmål og nynorsk: – Substantiv på hovedmål og sidemål	Saktekster: “De myke dyrene”, s. 246 (B.H. Pettersen) “Gutten som kristnet Norge”, s. 250 (I.M. Jensen)	Elevnettsted: Kapittelquiz Egenvurderings-skjema Digitale oppgaver Læringsplakater Lærerens digitalbok: Lenker finnes i veiledningen til kapitlene “Fagartikkel” og “Bøying på bokmål og nynorsk”. Lydinnspeiling av kapitlet.

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- gjenkjenne ulike måter å argumentere på i tekster
- lese og skrive tekster i ulike sjangere, både skjønnlitterære og sakspregede
- gjenkjenne ulike måter å argumentere på i tekster
- uttrykke seg presist og med et variert og nyansert ordforråd

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtids tekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur

Mars

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>Anmeldelse, s. 146–157</p> <p>Bøying på bokmål og nynorsk fortsetter, s. 75–80</p>	<p>Å skrive en anmeldelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hva er en anmeldelse? – Å forberede seg – Bokanmeldelse – Musikk-anmeldelse – Din egen vurdering – Faktabokser, bilder og tegninger <p><u>Skrive bok- film- eller musikk-anmeldelse</u></p>	<p>Bøying på bokmål og nynorsk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adjektiv på hovedmål og sidemål 	<p>Fiksjonstekster:</p> <p>“Vesle Rødhette”, s. 353, “Den lille piken med svovelstikkene”, s. 357, <i>Inn i elden</i>, s. 330 (A. Basso),</p> <p>Saktekster:</p> <p>“Truverdig om heksebrenning”, s. 257 (I. Mjør), “Hviiiiiiin!”, s. 258 (S. Hvidtsten)</p>	<p>Elevnettsted:</p> <p>Kapittelquiz</p> <p>Egenvurderings-skjema</p> <p>Digitale oppgaver</p> <p>Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok:</p> <p>Lenker finnes i veiledningen til kapitlene ”Anmeldelse” og ”Bøying på bokmål og nynorsk”.</p> <p>Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- lese og gjengi innholdet i et utvalg tekster på svensk og dansk
- formidle muntlig og skriftlig egne leseerfaringer og leseopplevelser basert på tolkning og refleksjon
- lese og skrive tekster i ulike sjangere, både skjønnlitterære og sakspregede

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtids- og noen klassiske tekster i norsk litteratur

April

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>Intervju, s. 128–145</p> <p>Bøying på bokmål og nynorsk fortsetter, s. 72–75</p>	<p>Å skrive et intervju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hva er et intervju? – Sakintervju – Portrettintervju – Forberedelse – Å bygge opp et intervju – Bilder og illustrasjoner – Å variere skrivemåten <p><u>Skrive intervju</u></p>	<p>Bøying på bokmål og nynorsk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Verb på hovedmål og sidemål 	<p>Fiksjonstekster:</p> <p>“Solskjenken”, s. 346, “Prinsessen som ingen kunne målbinde”, s. 349</p> <p>Saktekster:</p> <p>“Justin Bieber”, s. 259 (P. Nordseth), “Jeg følte meg bare veldig annerledes og forlatt”, s. 260 (B. Gjestvang / M. Slagsvold), “Madcon sier det som det er”, s. 265 (A.T. Briseid)</p>	<p>Elevnettsted:</p> <p>Kapittelquiz</p> <p>Egenvurderings-skjema</p> <p>Digitale oppgaver</p> <p>Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok:</p> <p>Lenker finnes i veiledningen til kapitlene ”Intervju” og ”Bøying på bokmål og nynorsk”. Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- lese og skrive tekster i ulike sjangere, både skjønnlitterære og sakspregede på bokmål og nynorsk: artikkel, diskusjonsinnlegg, formelt brev, novelle, fortelling, dikt, dramatekst og kåseri
- uttrykke seg presist og med et variert og nyansert ordforråd i ulike typer tekster på bokmål og nynorsk
- vise hvordan tekster i ulike sjangere kan bygges opp på ulike måter

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
<p>En språkreise til vår egen tid, s. 228–239</p> <p>Bøying på bokmål og nynorsk fortsetter, s. 81–85</p>	<p>Viktige utviklingstrekk i norsk språkhistorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Det eldste språket i Norge – Fra svartedauden til ny selvstendighet – Dansketid – Norsk stat og norsk skriftspråk? – Nynorsk og de norske dialektene – Ivar Aasen – Bokmål og fornorskning av dansk 	<p>Bøying på bokmål og nynorsk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Språket i bruk på nynorsk 	<p>Fiksjonstekster:</p> <p>“Arret og sverdet”, s. 307 (S. Peltoniemi), <i>Is-slottet</i>, s. 316 (T. Vesaas), <i>Ivar Aasen – Ei historie om kjærleik</i>, s. 378, <i>Håvamål</i>, s. 394, “Ja, vi elsker dette landet”, s. 396 (B. Bjørnson), “Du skal få en dag i måra”, s. 398 (A. Prøysen), “Når himmelen faller ned”, s. 407 (A.G. Preus), “Snø morgon”, s. 405 (H.M. Vesaas) “Tøff i pysjamas”, s. 400 (L. Lillo Stenberg), “Tusen tegninger”, s. 409 (Karpe Diem)</p>	<p>Elevnettsted:</p> <p>Kapittelquiz Egenvurderings-skjema Digitale oppgaver Læringsplakater</p> <p>Lærerens digitalbok:</p> <p>Lenker finnes i veiledningen til kapitlene ”En språkreise til vår egen tid” og ”Bøying på bokmål og nynorsk”. Lydinnspeiling av kapitlet.</p>

Muntlig kommunikasjon

- lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster
- forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk dagligtale
- samtale om form, innhold og formål i litteratur
- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

- bruke lesestrategier variert og fleksibelt i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa
- orientere seg i store tekstmengder for å finne relevant informasjon

Språk, litteratur og kultur

- presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur
- forklare bakgrunnen for at det er to likestilte norske skriftspråk og gjøre rede for språkdebatt og språklig variasjon i Norge i dag

Kapitler	Teoristoff/sjanger	Grammatikk og rettskriving	Tekstsamling	Digitale ressurser
Repetisjon		Bøying på bokmål og nynorsk: – Pronomen på hovedmål og sidemål Eventuelt: Skriv godt norsk, repetisjon av kapitlet s. 42–89		Elevnettsted: Kapittelquiz Egenvurderings-skjema Digitale oppgaver Læringsplakater